

Ese de trei ori in septemana: Mercuri-a,
Vineri-a si Dominec'a, candu o cola intraga,
candu numai diumetate, adeca dupa momentulu
impregiariloru.

Pretila de prenumeratiune:

pentru Austria:	
pe anu intregu	7 fl. a. v.
" diumetate de anu	4 " "
" patrariu "	2 " "
pentru Romania si Strainetate:	
pe anu intregu	15 fl. v. a.
" diumetate de anu	8 " "
" patrariu "	4 " "

ALBINA.

Prenumeratiunile se facu la toti dd. corespun-
dinti a-i nostri, si d'adrechtulu la Redactiunea
Viena, Landstrasse, Reisnergasse Nr. 3. unde
sunt a se adresa si corespondintiele, ce priveau
Redactiunea, administratiunea seu speditur'a;
cate vor fi nefrancate, nu se vor primi, era cele
anonime nu se vor publica.

Pentru a nu cede si alte comunicatiuni de inte-
resu privatu — se raspunde cate 7 cr. de linie,
repetirile se facu cu pretu scadutu. Pretulu
timbrului cate 30 cr. pentru una data, se
antecipa. Speditur'a: Schullerstrasse Nr. 11
unde se primescu insertiuni.

**De la 1. maju s. a. localitatea
Redactiunei „Albina“ va fi:
Stadt, Wallfischgasse Nr. 8, Mezzanin.**

Viena 14/27 aprilie.

Desbaterile dietei Ungariei d'in sie-
dinti'a de sambeta dederu ansa diuariului
„Ost D. P.“ — a carui-a relatii sunt
cunoscute — la unu articlu, d'in care e-
stragemu urmatoarele: In casa deputati-
loru d'in Pest'a a fulgeratu de curundu
cestiunea natiunalitatiloru. Ungurii d'in
septembre incependu cochetara, — cu
putiena exceptiune — cu natiunalitatile
d'in cöce, acü observara ca si ei au a ca-
sa Cehii lorü, ad. la ei au Romanii rol'a
Cehiloru. Zsedényi i respinse pre Ro-
mani observandu-le: ca ei innainte de
töte sunt unguri si apoi Romani. Dar a-
cestu d. deputatu recunösc-e va adeverulu
asertiunei lui daca vom dice ca Ungurii
si alti sunt mai antaiu austriaci, apoi un-
guri, cehi, romani s. a. Vedi bine ca na-
tionalitatiloru nemagiare d'in Ungari'a li
cam incepu vedindu-se invelite intr'
unu vestimentu intretu de natiunalitate,
mai antaiu austriaci, la statiunea de me-
dijocu — de unde nu potu lipsi cu nici
unu pretiu — unguri, si numai dupa ce
vor trece prin döna purgatorie vor ajun-
ge in ceriulu propriei lorü natiunalitati.
Daca lu vei intrebá pre Romanu de na-
tionalitate, va trebui se sespunda in modu
consecinte: Io-su austriacu, unguru si ro-
manu. — Numitulu diurnalu procede a
dovedi ca ceea ce Romanii nu potura e-
luptá in diet'a de Pest'a, d'a fi represen-
tati in comisiuni dupa natiunalitati, a-
cöst'a era in senatulu imperiale introdusa
in fapta, si inca d'in fie-care partita —
cu privire la natiunalitate — alegeau bar-
batii de spresiunea cea mai pregnantá,
precum d'intre cehi pre Rieger, Pražak
s. a. d'intre Poloni pre Grocholski, conte
Potacki s. a. Incheia cu cuvintele: Cen-
tralistii de Pest'a inceree metodulu lorü,
numai apoi se incete a ne numi pre noi
de centralisti.

Taverniculu br. Sennyey si contele
Andrássy — precum ni spune „M. V.“ —
inca alalta-ieri au plecatu d'in Pest'a ca-
tra Viena, aducendu adresa a dou'a a
dietei ungueresci, pentru a o asterne Maj-
Sale imperatului.

Atentiunea publica e indreptata spre
resultatulu ce lu va avé acösta adresa,
care, cumca nu va fi de totu reu, se de-
duce d'in faimela — ce se sustienu si con-
tra demintiriloru — de cari amintiramü
si pana acum'a, ca M. Sa va daruf Un-
gariei consiliari seu secretari respunsa-
bili de statu, pentru töte ramurile vietiei
statului, exceptiunandu afacerile ministe-
riului de resbelu. — „Pesti N.“ dede a-
cestei faimela atata crediamentu, in catu
afli cu cale a se ocupá de tem'a, ca gu-
vernulu respundiatoriu cauta se fie toto-
data si parlamentariu.

Diuariulu oficiale publica rescriptulu
regescu catra diet'a croata, cu datulu 21
l. c. prin care diet'a regatului croato-sla-
vonu se amana pre tempu nehotaritu. M.

Sa motivéza acösta despusetiune cu ce-
rcustanti'a ca tocm'a acü deputatiunea die-
tei croate se sfatuesce cu ceea a dietei
ung. despre referintiele de dreptu publicu
in viitorü, intre acöste tiere, si se presu-
pune ca va trece tempu lungu pana se-si
implinesca missiunea lorü, de la care de-
pinde deslegarea celoru lalte cestiuni in-
credintiate aptivitatei dietei.

Prin cele mai multe diuarie cercula
faim'a ca unu corpu de voluntari italiani
a eruptu pre teritoriulu venetiei si ca
intr'unu atacu avutu cu ostasii impera-
tesci, d'in partea cestor'a cadiura cati-va
morti. Diuariulu oficiale vine acü a de-
minti acösta fama, era in partea sa ofi-
ciale ni insciintéza ca ministeriulu de
politi'a a reintrodusu revisiunea paspor-
teloru la granitiile italiene.

Aceste doue acte, ni se pare ca nu
convinu, mai alesu acü candu se facu
pregatiri straordinarie militari in Vene-
tia. S'ar cuveni ca diurnalulu oficiale se
ni dee desluciri mai complete.

Relatiunile intre Austri'a si Prussi'a
imbracara fatia mai pacica, invoindu-se
ambele poteri la desarmare. Se afirma
ca acestu resultatu l'a provocatu nise
scrisori schimbate preste capulu mini-
striloru numai intre monarci.

Avemu se ni insemnamu ca e vörb'a
numai despre desarmare, era cestiunea
principatelorü Schleswig-Holstein, carea
a datu ansa la incordarea relatiuniloru,
remane de ocamdata neatinsa, in stadi-
ulu de pana acum'a.

Limba si natiunalitate.

III.

(M. B.) „L'appétit vient en man-
geant,“ adeca: daca ai doi boi, cu cari ti
poti ará pamenturile, te rogi cátra Ddiu,
se-ti mai dee doi, cáci cu patru poti ará
mai usioru. Ast'a e o slabitiune mare a
ómeniloru, si nici candu nu se indestu-
lescu eu aceea, ce au, fára poftescu totu
mai multu si mai multu.

Magarii nu erau indestuliti cu aceea,
ca limb'a lorü in töte scölele era intro-
dusa de studiu deobligatu si nici n'au
asceptatu, ca astfelü desvoltandu-se cu
incetulu, se aiba mai nainte o literatura
respectabila: ci o introdusera in oficiu
asiá, cum a fostu, neculta si dura, cu ter-
minii tehnici d'in limb'a latina, si i de-
dera indreptatire egala cu limb'a latina
in töte lucrurile oficiöse.

Articolulu de lege IV. d'in anulu
1805. a redicatu limb'a magiara d'in pul-
verulu scolasticu, si o-innaltiatu la mare
demnitate, deschidendu-i calea de la no-
tariulu satulu pana susu la tronulu re-
gelui. Se vede, ca a fostu limba privile-
giata asemenea castei privilegiate, carea
abia dise adio scölei, se si aventá la po-
sturile cele mai stralucite.

In anulu 1805. se aduse legea, „ut
his iam Comitibus representationes,
Suae Maiestati Sacr. submittendae,
ad anteventendos dubios verborum
nefors occurrentes sensus, colum-
nariter latino, et patrio sermone
concinnetur.“ (§. 1.)

Porro iurisdictionibus Regni inte-

grum sit suas aequae representationes
ad Cancellariam reg. hung. aul. dimit-
tendas, pari ratione latina et patria
insimul lingua adornare.“ (§. 2.) *)

Totu asiá si in afacerile cu celelalte
dicasterii si iurisdictioni, cu aceea deo-
sebie, ca curi'a regésca inca nu era si-
lita deocamdata a aduce sentintie in
limb'a magiara. (§. 3. si 4.)

Representatiunile dietei d'in anulu
1805. astfelu le-a tramisu in döua limbe
la regele Ungariei: in limb'a magiara si
in cea latina; si daca ne uitámu la stilulu
legilor d'in anulu 1836. scrise mai nainte
magiarsce: usioru potemugacl, cátu decla-
sicu a potutu fi scrise representatiunile ma-
giare la anulu 1805. fortiata a fostunu nu-
mai introducerea, ci si intrebuintiarea ei.

Ast'a inse a ajutatu förte multu lim-
bei magiare, cáci atuncea jureconsultii
erau mai multu filologi, gramatici, cari
se luptau cu greutáti enorme pentru de
a poté scrie ceva in limb'a magiara.

Nu e mirare deci, daca, dela anul
1805. incoce, pana pe la tempu lui Vö-
rösmarti, poetulurenumitu magiaru, erupsa
in Ungari'a o revolutiune formala pe
campul literaturei; cuvinte nöua ne mai
audite se fabricau pretotundenea, nu-
mai si numai ca limb'a magiara se ca-
pete unu sboru in desvoltarea sa. La a-
cöst'a inse multu a ajutatu si patriotísmul
unor magnati, cari oferira sume grandí-
öse pentru desvoltarea si poleirea limbei
magiare. D'in oferte private s'a infiintiatu
mai tardü Muzeul, si academi'a sciintifica,
(1827) carea propter maiorem gloriam na-
tionis hungaricae asta-di are curd'in tíera.
te pompösa era-si d'in ofertele locuitorilor

Trebuie se amintescu inca acü, cá pe
tempul acest'a, ba inca si mai nainte la
multe comitate se duceau afacerile ofi-
ciöse in limb'a magiara. Dar' ce limba
magiara a fostu aceea: mai multu decâtu
jumetate era inundata cu cuvinte latinesci.
Insemnu totodata si aceea, ca limb'a
magiara a fostu atátu de bine primita,
cátu chiaru comitatele nemagiare erau
cele d'intreie, cari töte lucrurile oficiöse
le duceau in limb'a magiara, voidnd a
demonstrá astfelü: ce sentiminte patrio-
tice si amicabile domnescu pretotundenea
intre nemagiari fatia cu magarii pentru
introducerea acestei limbe; ca si cand
fresce: oficiile la comitatele nemagiare
ar fi fostu in man'a nemagiarilor!

Pe tempul acest'a nici nu era vorba
de literatur'a romana, neavendu nici chi-
aru atare jurnalü, seu societate de lepta-
ra, dar' se mai affá unde si unde d'in
mil'a lui Ddiu cáte unu dascalu romanu,
care numai asiá pe de afurisul cutezá a
scrie cáta ceva pentru luminarea popo-
rului si a „natiei romane,“ inse persecu-
tarea lor era la ordenea dilei, de unde a-
poi usioru se poté gaci si aceea: pentru
ce se affa scriptele carturarilor romani

*) Representatiunile, ce se vor substerne Maestáti Sale
d'in diet'a acösta, spre incunginurarea neintielegerei,
ce s'ar poté nasce d'in cuvintele dubie, sunt a se
scrie pe o parte a cölei latinesce, pe cealalta ma-
giarsce.

Jurisdictioniloru d'in tíera li este iertatu a si
scrie representatiunile cátra cancelari'a aulica a
ungariei latinesce, dar' totodata si magiarsce.

dela inceputul acestui secolu asiá rarü in
diu'a de asta-di.

Pana la anul 1830. cand limb'a ma-
giara asiá dicandu prin fortia a trebuitu
se se desvölte prin deregatori, prin pro-
fesori si prin literatii bineventati, cari re-
formara limb'a cu totul, — nu mai affámu
nici unu articlu de lege, care ar suná
despre limb'a magiara. De atare articlu
de lege nici nu era lipsa, cáci legile de
mai nainte au aretatu calea, pe carea are
se purcéda limb'a magiara ca se se scöta
d'in gur'a servitorilor si se fie primita in
curtile deregatorilor.

Revista diuaristica.

(Urmare.)

Ca flamandii satui de binefacerele
libertatii publice inca mai sentu lips'a de
óreceva, de indestulira dorului natiunalu,
apoi aceea e pré firescu lucru cáci li-
bertatile publice numai nutrescu pre unu
poporu, dar vietí'a si-o susutiene si inta-
resce prin elementulu sentiului natiunalu,
chiaru precumu aerulu ce-lu respirámu
sustiene vietí'a, totu asiá si elementulu
natiunalitatii e elementulu datatoriu de
vietia in vietia politica.

Mai amintesce autorulu si aceea ca
multor'a li place a aduce de esemplu Svi-
tieria unde domnindu republica natiuna-
litatile de-acolo suntu egalu indreptatite,
inse acöst'a dice elu nu se poté introduce
si in Ungaria, cáci pecandu Svitieria su-
fere ca natiunalitatile de-a colo se se gu-
vernedie ele pe sine, si fatia un'a cu alt'a
suntu numai in federatiune, adeca in uni-
tate numai in cauzele comune, acolo fie-
care natiune in launtru e suverana, ea
singura se stapanesce, si-implinesce lu-
crurile sale, ceea ce inse in Ungaria —
nu se poté!

In fine autorulu dice ca neci o tíe-
ra (?) nu dá unu terenu, unu cercu mai
inlargitu in privinti'a intrebuintiarei lim-
beloru neoficiöse ca Ungaria. Si deórece
diet'a s'a dechiaratu odata ca si nemagi-
arii suntu cetatienii patriei si deórece se
impartesiescu in töte bunetatile ce numai
corespundu intereselorü lorü proprie (!?)
si interesului comunu alu patriei, (!?) si
astea vré se le asiguredie prin legi, apoi
se fie dar nemagarii pe pace, se se culce
pe urechea drépta si se visédie visuri u-
sióre. De ast'a are lipsa patri'a — incheia
aut. — Si nu de neintielegere!

Dóra pré multu ne-am ocupatu cu
acestu domnu, dar a fostu de lipsa a cu-
nösce mai pe largu principiile si apuca-
turele celor ce se lupta contra egalei in-
dreptatiri natiunali, mai departe am aflatu
cu cale alu face cunoscutu pe d. L—gh,
publicistulu din „Hon“ deórece prin acele
sofisme ale sale a datu boldu si ocaziune
altor'a de la acösta fóia, ca se se ocupe
mai inadinsu cu cestiunea natiunalita-
tiloru.

Articolii ce urmédia ca respunsu si
ca deslucire la cele dise mai susu de
L—gh, sunt de o insemnatate mare pentru
noi, deórece vedemu ómeni de capacitate
si autoritate mare a se desvelí d'in sdren-
tiele trecutului si a se apropiá catra prin-
cipiulu natiunalitatii.

Despre aceste ipse eu ocaziunea mai de aproape.

La orbecările emigrantului L—gh, carele s'a nisuita a dovedi că nici nu există cestiune națională, numai de câtă grabă a răspunde totu în „Hon“ (Patri'a) deputatului d'în Maramurasiu Gr. Váradi. — Densulu nu voiesce să combată, articolulu într' altu chipu scrisu cu péna eminentă a lui L—gh, ci numai deresece a-si descoperi parerile sale în privința acestei întrebări delicate, cu tóte că s'a mai usiorá deslegarea acestei-a prin desbaterile diuastice, deóráce — precumu dice densulu — „aci numai otarirea pentru totudeuna (!) a legelatiunei póte aduce indestulirea corespundictóre.“

Mai departe dlui Váradi putienu i pasa daca aru si fi strainii de parerile lui L—gh, (cea ce inse nu e de credutu) si respectédia simpatia tierelor straine, dar neci nandu nu o va pretiu peste mesura, ci pune ponderositate pe contielegerea natiunalitatelor, deci dorintia dsale e, ca mai nainte de tóte se ni indreptamu lucrurile nóstre de-a casa si se ni marimu poterile proprie, indestulindu pe calea legelatiunei cererile drepte si covenite ale natiunalitatiloru fara nici unu cugetu ascunsu, fara nici o retienere si nu siliti fiindu, ci din convingere! Si pe acestu terenu — dice — suntemu ga'a a inainta pana la acea linia, peste carea daca amu trece, ar urmá imbutatirea tierii si jertvirea neaternarii ei legale. — Dar e convinsu, că fie care fiu credintiosu alu patriei nu doresce a-cés'ta, ori de care natiunalitate ar fi, negresitu că ar protestá contra calcarei acestei linie; ér acei ce suntu condusi de nu sciu ce inspiratiuni secrete, (?) si de egoismu, nu se voru indestulá nici prin realizarea idealului celui mai maretiu alu egalei indreptatiri!

Mai departe sperédia că comisiunea causeru nationale a dietei abunaséma va compent bine giurstările grele (!) si va fi cu privire ca se incungiure atátu imbutatirea patriei, câtu si neindestulirea natiunalitatelor, precumu si diet'a inca si-a cunosce detorintia, spre a caréa implinire e chiamata. Si acés'ta deslegare se va poté implini numai prin libertatea constitutiunala.

Si cu aceste am poté fini cu d. deputatu, căci mai mulu nu ni spune ceva nou, si prin cele de mai susu destulu ni-a vorbitu cumu ar trebui deslegata cestiunea natiunalitatiloru, ni-a spus'o, pana unde se póte estinde indreptatirea natiunalitatiloru, dauna mare inse că dlu deputatu V. nu ni-a si aretatu acea linia peste carea daca am trece, s'ar periclitá întregatea tierii, — caci adese vedemu si audimu că daca trecemu si peste linia ace mai asupritóre de natiunalitate, Indata striga unii că voimu desbinarea tierii, Daco-Romania, Voivodina si câte si mai câte de aceste. — Barbatii nostri cari se ostenescu pentru luminarea poporului, pentru desceptarea natiunalitatiloru sunt atacati chiaru si in dieta că lucra condusi de instructiuni secrete, că lucra pe man'a lui Schmerlingu, lui Bach si numai in interesulu seu. Apoi óre dlu deputatu inca e de acea parere, că între liniile libertatei constitutiunale (!) nu se póte suferi lucrarea neimpedecata pentru desceptarea si inforirea natiunalitatii, căci s'ar imbutateti tier'a?! frumosu si placutu a audí că diet'a si-va scii detorintia sa a si-o implini fatia cu natiunalitatile, semnele inse nu ni sunt prò bune!

(Va urmá.)

Diet'a Ungariei.

Siedinti'a casei reprezentantiloru d'în 22. Aprile.

Presidiulu ordinariu.

Protocolulu lu duce Vilelmu Tóth, pre

vorbitori i inséma Dimitrieviciu.

Se autentica protocolulu siedintiei trecute. Scrisorile, adresate casei, se predau diferiteloru comisiuni.

La dorintia mai multoru reprezentanti se aduce concludu, că alegerea comisiuniloru pentru natiunalitati, ordinea casei si referintiele între Ungaria si Transilvania, nu se va intempra in siedinti'a de Marti, ci in cea de Joi.

Notariulu Vilelmu Tóth cetesce adresa ambelor case la pescriptulu d'în 3 Martiu, care se subserie de presiedinte.

Presiedintele Szentiványi róga cas'a ca d'în privintie de sanetate se-lu dispenseze de detorintia onorifica, de a conduce deputatiunea pentru predarea adresei, propunendu, că cas'a se incredintieze pre D. vice-presiedinte, contele Iuliu Andrásy, cu conducerea deputatiunei.

Propunerea se primesece cu unanimitate.

Pre urma se verifica fara nici o desbateré Mihaiu Binder, Iacobu Rannicher, Drottlef. Tom'a si Pap Simon d'în Maramuresiu, éra verificatiunea contelui Ladislau Czebrian a datu ansa la o disputa lunga, dar' de totu neinsemnata. „Steng'a“ e mai cu sémna incontr'a verificarei, pana ce „Drépt'a“ si „Centrul“ spriginesece d'în tóte poterile parerea comisiunei verificatérie. Desbaterile s'au continuatu pana la 4 óre dupa amédu, candu presiedintele pune cestiunea la votisare. Pentru verificare votéza 126 éra in contra 121.

In fine se verifica protocolulu siedintiei de astadi, ca se se póte tramite manc casei boeriloru adresa pentru subscriere.

Siedinti'a mai de aproape se va tiené Joi

In ante si dupa 20 septembrie 1865. *)

Studie a sup'ra constitutiunei si partiteloru in Austria.

I.

Continuitatea de dreptu si necontinuitatea de idee.

E cunoscutu că conducatori majoritati in dieta presinte d'în Pesta dechiara de mortu totu tempulu ce a decursu de la capetulu revolutiunei ungresci — carea si-avú de urmare naturale stergerea legiloru d'în 1848 — pana in diu'a de astadi, candu aceste legi inca totu n'au esistintia loru politica, si candu prin urmare — dupa parerea loru — constitutiunea Ungariei, oprita cu poterea la 1849, nu e inca restituita. Despu-setiunile acestui tempu mortu, d'în punctu de vedere constitutiunala si dupa conceptulu „continuitatei dreptului“, sunt d'a se considerá cumca cu dreptulu n'au esistatu neci-candu.

Adresa d'în urma a casei deputatiloru dietei d'în Pesta folosesce spressiunea: „Sieptesprediece ani se rupsera de'n viétia constitutiunala a natiunei,“ rostesece judecata osinditóre preste tóte „cate s'au intempletu de sieptesprediece ani, for' de influintia nóstra,“ si pretinde, că in fine se se implinesca „ceea ce evinemintele fatali impedecara in decursu de sieptesprediece ani,“ adeca că intru tóte, pentru a satisface ideei de

*) Acestu articlu esitu d'în péna'unui barbatu de statu in diuariulu „Zukunft,“ lu recomandamu atentiunei publicului romanu, care are interesu a cunosce tóte partilele. Red.

continuitatea dreptului, se se restituie starea constitutiunala de nainte de sieptesprediece ani, si legile anului 1848 se reintre in validitate.

E întrebare daca barbatii de statu ai Ungariei au consideratu purure asié „ideea continuitatei de dreptu!“ avutau chiaru acele persóne, cari acum idea acés'ta o preponu de articulu primariu alu credeului politicu a loru, in restimpulu celoru 17 ani „perduti“ totu aceste pareri? séu dóra, pentru că érá periculosu da esí cu ea pe tapetu, au tacutu ei, ca acum, candu nu tacerea ci vorbirea este pretiuita, sa se póta provocá la tacerea loru adencu precugetata? séu dóra din contra, s'au incercatu ei se aduca in validitate, se publice séu se apere unu conceptu alu cestiunei de dreptu a Ungariei cu totului nou din indemnu propriu, fara ca sa se fie asteptatu, fara se se fie aretatu vro necesitate esterna? cu alte cuvinte: póte se adeverí, că bas'a continuitatii de dreptu aru contine si continuitatea ideelor, séu că cu fapte ne disputabile se adeveresece contrariulu?

De locu dupa incetarea resculariloru d'în anii 1848 si 1749 si inca in decursulu mai multoru ani, spre ce erau indreplate dorintiele Ungariei? viétia constitutiunala in órecare conlegatura cu cele lalte tieri austriace. Atunci se strigá in contr'a regimentului vienesu, contr'a burocratiei si a oficiantiloru streini, contr'a despreunarii a Voivodinei, s. a.; inse tóte aceste, fara ca se se sgudue de sine intielés'a legatura a Ungariei cu celelalte parti a le monarciei. Principiulu unitatii si a nedespartibilitatii a statului austriacu ete. se priimí de punctu de manecare ne incungiurabilu pretensiuniloru ce se voru face. Se provocau la §71 d'în constitutiunea nóua, in al carui intielesu constitutiunea Ungariei se sustiene numai candu se aduce in consonantia cu a statului intregu.

Unu corespondentu a „Lloidulu“ d'în Tatra esprimá in 1850 dorintiele, dela acaroru indeplinire „unionistii“ voiau sa faca dependinte ajutoriulu loru pentru indeplinirea uniunei durabile facuta pre bas'a constitutiunii d'în 4 Martiu. In an. 1850, candu abé sa potolisá rescularea, 24 domni magiari esira cu unu memorialu, care între altele dicé: „dorintia generala a tierii, dá influintia asupra hotaririi despre relatiunile-i venitorie, nu corespunde intentiunii, da repasi dela reformele timpurie d'a pune pedece desvoltarii constitutiunali a imperiului intregu, séu se se pretinda pentru Ungaria drepturi si forme constitutiunali, cari séu aru periclitá viétia monarciei, séu ca in venitoriu aru derimá jurisdictiunea suprema.“

Contienutulu memorialului acestui-a nau esitu numai din convoirea autorului. Chiaru „si reformatori cei vechi din tíera, ómeni radicali pentru propasirea ungariei, se bucurara candu audira es-

primerea dorintieloru patriotice. *) In contielegere cu cei 24, se esprimau si ceilalti publicisti magiari. Paulu de Som-sich se incercá la inceputulu an. 1850 in „Figyelmezö“ se esplice regimului pretensiunile istorice ale ungariei precum si modulu, prin care saru poté ele couni cu constitutiunea din 4 martiu. In brosiura-i intitulata: „dreptululegitimu alu Ungariei si a regelui ei“ (Wiena, Iasper, Hügel si Manz) esprima — in foia 149 — semburile dorintieloru prin cuvintele urmatóre: Austri'a, tóta Austria mare, se respecteze, se scutésca si se garanteze autonomía Ungariei; pentru pretiulu acest'a Ungaria remane in urmarea ereditatii legata cu monarcia intréga, si voru ave amendóue unu intresu.“

„O voce d'în Ungaria se aredica in „Lloidulu“ din 16 si 17 Octobre 1850 contra celor'a, carii, precumu unii barbati de bursa, speculaza in politic'a loru á la baisse la derimarea unitatii tinere a Austriei. Ungurulu póte se-si faca patri'a de a dou'a Polonia; dara elu póte si acea face, ca Austria de nou unita sa devina de o putere lumésca, pe sine se se faca de scutu si stinea, de unu zidu alu Austriei nóue.“ Asié vorbea vocea acea, „de aru recunosce toti acei-a, cari totu deuna si si acum semtiesecu, cumcá fara Ungaria nu e Austria, si fara Austria nu este Ungaria.“

(Va urmá.)

Romania.

Adunarea de la campulu libertatii.

Domineca la 3 Aprile, o multime fórte numerosa, dieci de mii de cetatiani se adunaseru pe Campu'a Libertatii.

De aproape optu-spre-diece ani, poporatiunea Bucuresciloru nu fusesé convocata pentru asemine adunare; oratoriulu poporariu d'în 1848, d-nulu I. Bratianu, fusesé nevoitu se taca, fiindu că guvernule ce se sucesera se intrecusera cari mai de cari a stavili si impedeá libertatea intruniriloru, si prin mesure arbitrarie pusesera calusiulu in gura tutoru acelor'a cari nu cugetau si vorbiau pentru densele si cu densele, totoru acelor'a a caroru voce, ori catu de slaba ar fi fostu, trebuia se fia audita de lume, se resune adencu in animele adeveratiloru cetatiani. O sengura data la 1861, guvernulu celu scurtu alu d-lui Stefanu Golescu, permise unu banchetu pe Campulu Libertatii. D'a-tunci ori ce adunare fu oprita d'în nou.

Nu vomu cercá se facemu tabloulu acelu campu acoperitu de multime, se descriemu emotiunile, simptimintele ce o miscau si cari se citiau pe tóte figurele.

Cea-a ce nu ne potemu inse oprí de a nu aretá, cea-a ce, afara de asta, a potutu observá ori cine d'în acéi'a cari au asistatu la acés'ta frumoza si marétia serbatóre a Romaniloru, este multiamirea, fericirea de cari erau toti coprinsi, dara toti fara esceptiune, pana chiaru si aceia pe cari abitarulu guvernului trecutu ii lasase moritori de fóme.

*) Reflectari la memorandulu conservativiloru ungresci. Leipzig, 1851. K. Fr. Köhler, fl. 6. Red.

FOISIORA.

Stefanu Voda si Gegiu.

Gegiu celu voinicu,
La voda-i paharnicu,
Totu la Vod'a Stefanu
De micu, de multi ani,
Si elu cá slugesce
Cátu mai omenesce,
Cu o bute 'n drépt'a
Cu paharu 'n steng'a, —
Si elu candu tociá,
Vinulu 'lu versá,
La Vod'a pe spate,

Pe haine curate!
Stefanu se mania
P' urma 'i graia:
„Gegie! bunu barbatu,
Vinulu ai versatu
Pe spatele mele,
De-su in umediele, —
Dór' cugetu 'ti puni
Viétia se-mi apuni,
Ori Dragnitiei mele
Lelei frumosiele?“
Gegiu bunu barbatu,
Cá i-a cuventatu:
„Ale! voda-alu meu!
Scii cá-su slug'a teu,
Cugetu nu mi-am pusu,
Pe cum tu mi-ai spusu,

Gelca m' a ajunsu
Dorulu m' a patrunsu,
De ai mei parinti,
D'în muntii cu molizi,
Si de ai mei frati
D'în muntii cu bradi, —
De-a mele surori
D'în muntii cu flori,
Si de-ai mei vecini,
D'în muntii cu smochini, — —
Fórte-am lacrematu,
Lacremi am versatu,
Lacremi te-au udatu!“
Vod'a se facea,
Cumca 'lu Geliá,
Si d'în graiu graia:
„De ti dorulu greu

Dupa némulu teu,
Sé mi-te gatesci,
Si tu sé-mi pornesci
La ei între muntii,
Cu argatiei multi!“
Gegiu bunu barbatu,
Cá l'a ascultatu,
Si cá s'a gatatu, —
Dara Voda canele,
Si stringea catanele,
Si-lu prindea cu armele, — —
Apoi porunciá
Capulu de-i taiá,
Pentru ca l'a-udatu,
Cu vinulu versatu!

Inimicii cei mai inversunati ai oricaroi libertati, acele fiintie perverse pentru cari lanturile si catusiele sunt o conditie sine qua non a existintei lor, insusi acei inimici, aflandu-se fatia la acesta adunare, aru fi fostu nevoiti a marturi ca numai o libertate deplina, fara nici o restrictiune catu de mica, fara de regulamentare, numai o asemenea libertate face siguranti'a, foricirea si liniscea unui Statu.

In adeveru, ce altu esemplu mai mare, mai impuitoru de catu liniscea cu care s'a adunatu si s'a retrasu multimea de pe campulu Libertatii! Dieci de mii de omeni, sute de trasure, intrecendu-se care de care, a se apropiat catu mai multu de tribuna de pe care avea se se vorbescu, si cu tote aceste nici macaru o certa, nici cea mai mica neorenduiala! De ce dara s'aru mai teme cine-ve de libertatea absoluta la noi, candu amu avutu ocaziunea atatu la adunarea de care vorbimu, catu si la cele cate-va adunari pregatitorie pentru alegeri, unde erau in discutie chiar persoanele, se constatamu, se ne convingemu ca, noi Romanii suntemu demni d'a fi liberi, prin intieptiunea cu care scimu se usamu de libertate.

Adunarea anuntata pentru amedi, incepu prin unu servitiu divin, oficiatu de Santi'a sea archiereulu Calistu.

Se dete apoi cetire de catra dd. Carada si Ciocarlan proclamatiuniloru guvernului in privinti'a plebiscitului. Apoi, d-nulu Dim Ghica, luandu cuventulu si declarandu ca nu vorbesce ca ministru daru ca cetatianu, si-espese multiamirea de care era stapenitu vedindu inainte-i acestu poporu romanu demnu de simpatiele si afectiunea lumii intregu pentru suferintiele lui, acestu poporu care dovedise in atatea ocaziuni ce scie face candu suntu in cestiune drepturile tieriei, si conchise aretandu ca numai alegerea principelui Carol I, ca suveranu alu Romaniei ne potea scapa de tristele ispite ale trecutului, nu mai astu-felu potemu pune capetu totoru intrigeloru si paralisat facer-carile culpabili ale reu voitoriloru nostri. Se dete prin urmare, adauga d-nulu Dim Ghica, se traiesca Carolu I. si se votamu alegerea sea.

Dupa D. Ghica, se urca la tribuna d. I. Ionescu. D-lui declara ca nu avea nemicu nou de disu, dara ca voia numai se esplice cate-va puncturi din proclamatiunea Primariului capitalii, d. Demetriu Bratianu. D. Ionescu areta ca semnulu mantuirii pentru noi nu este de catu unirea, simbolulu nostru de credintia, c'unu principe d'in o familia domnitoria d'in Europa. Prin unire numai vomu invinge, a adausu cu convictiune d-nulu Ionescu, cu principele ce ceremu vomu deveni numai unu Statu tare. Precumu Imperatorele Constantinu, in ajunulu unei batalie, a vedutu pe ceriu o cruce pe care se citia cuvintele: In hoc signo vinces (in astu semnu vei invinge). Elu primu crucea si invinse. Dara este semnulu ce ni se areta noue? Care este crucea mantuirii nostre? — Unirea cu principele apuseanu. Acestu-a este semnulu prin care avemu se fimu triumfatori si tari.

Se traiesca Carol I, striga d. Ionescu, in midiu-loculu aclamatiunii generale.

D. Simeon Mihalescu lua si densulu cuventulu si dise, ca daca amu scapatu de dore-rile si nevoiele ce amu suferitu suptu guvernulu cadiutu, daca asta-di suntemu cetatiani liberi, trebe se multiamimu acelor omeni cari de optu-spre-diece ani, au fostu neintre-ruptu in rendurile poporului, de optu spre-diece ani n'au incetatu d'a lupta pentru fericea tieriei. Ei n'au obositu, ei n'au dormitu, pentru ca cugetarea loru constante a fostu binele tieriei, drepturile nostre ale tutoru, si nu voru obosi nici dormi pana ce nu le voru vede asicurate. Ei au facutu starea de facia, totu ei vinu se ne chime asta-di pentru ca se votamu alegerea unui suveranu ce ei ni l'au gasitu.

D. Michalescu esplica apoi care este misiunea fia-carui cetatianu asta-di, in faci'a no-uei situatiunii ce s'a facutu tieriei. Adunati in libertate, fata bicifulu politiei, avemu se otarimu de voimu pentru tier'a nostra libertatea, independenti'a asicurate, scu de voimu a ne intorce la cele trecute. Registrele de votare suntu deschise, fia-care se marga a vota cumu-i dice consciinti'a. Credinti'a nostra, dise d-lu Michalescu, este ca Principele Carolu I, va asicurat existenti'a Romaniei. Cei ce suntu d'o credintia cu noi, voteze cu noi si patri'a va fi tare. Traiesca Carolu I! Traiesca Romania!

Se traiesca Carolu I! Se traiesca Carolu

I, resunara d'in nou tote locurile campului Libertatii.

Sensatiunea inse cea mai mare, urarile cele mai viue, miscarea cea mai atingatoria fu candu d. I. Bratianu, se vediu pe tribuna. A trebuitu mai multu de cinci-spre-diece minute pentru ca se pota lua cuventulu, atata era de mare entusiasmulu si urarile multimii.

Candu se facu linisce si tacere, d. Ioan Bratianu dise ca:

Daca a adastatu aproape o ora pana se se urce la tribuna, este ca si-inchipuiat, credea ca adversarii principului domnitoriului strainu aveau se via se se pronuntie acolo in fati'a lumii, in tota libertatea in contra lui, se arete argumentele, ratiunile cari le dau o convictiune contraria cu a partizaniloru principelui strainu. Dara nu! ei au tacutu, n'a fostu nici unulu care se se presinte, pentru ca acei inimici nu sunt deprinsi a lucra la lumin'a dilei, ei conspira in intunerecu, sioptescu pe la urechia, le este frica se se arete. Via unulu, a adagatu Bratianu, daca este sinceru, si espuia si pe fatia opiniunea sea. Toti cati se afla presinti voru avea paciinti'a a-lu asculta, si chiaru inusi d-lui, de va fi convinsu, vo adopta idicia lui. Principele strainu este asta-di salvarea, este independenti'a Romaniei. Ori catu de bunu aru fi unu domnu pamentenu, este peste po-tintia de a fi scutitu de slabiciunile omenesci, de afectiuni catra rude, catra amici. Ori care aru fi pamentenulu trebec neaparatu se aiba deca nu unu frate, unu amicu, celu pugnu cunoscuti catra cari naturalemente aru fi atrasu, cea-a ce aru da locu erasi la nemuliumiri si intrige, pre candu unu principe strainu, va privi pe toti cetatiani de o potriava, va avu pentru toti o mesura, o dreptate. Afara de ecet'a, prin alegerea unui principe strainu, Romanii s'aru intrudi cu marile poteri europene, cea-a ce le-aru asicurat sprignulu si ajutorulu loru in casu de eventualitati.

Sunt unii cari se pronuntia in principiu numai pentru principe de vitia latina. Cari suntu inse, a intrebatu d. Bratianu, aceia? In Europa nu suntu de caut patru poteri de vitia latina: Francia, Italia, Spania si Portugalia. Deca s'aru lua unu principe d'in ai Italiei, Austria n'aru poté ingadu' acest'a, si unu resbelu aru fi consecinti'a unei asemine alegeri. — In capulu Spaniei se afla Burbonii, dinasti'a de care se sileste se scape Spani'a. Cine ar fi acelu-a care aru cuteza se propuna unu asemine candidat pentru tronulu Romaniei? Catu despre Portugalia, acolo nu este de catu unu senguru Principe, si pe acelu-a lu iubescu atatu de multu portugesi, incatu numai prin o potere numerosa, numai invingendu-i aru poté Romanii se-lu ia.

Mai remane Francia. Nemicu mai bun pentru Romani, de catu se aiba pe tronulu loru unu descendinte din acea familia care a datu Francei eroi, pe Napoleonu I. si III.

D. Bratianu a vorbitu apoi despre negociarile si de mersurile ce a facutu langa imperatulu francesiloru, care i-a declarat ca nu poté consimpti la acest'a, numai pentru ca aru rescolat tote poterile in contra Francei, pentru ca, cu unu principe d'in familia sa pe Tronulu Romaniei, aru domina Europ'a intraga.

In asemine impregiurari nu remane pentru Romani de catu perspectiv'a unui altu principe d'in familiile domnitore, si intre toti, celu care se distingea prin traditiunile constitutiunali si liberali ale familiei sale, era numai senguru principele Carolu de Hohenzollern, alu carui tata, pentru unitatea Germaniei, si cedase ducatul, si este acumu capulu partidei liberali in Prusia. Afara de asta, principele Carolu anteiu alu Romaniei se rudescu cu famili'a lui Napoleone.

Venindu apoi la religiunea sa, d. Bratianu a aretatu ca, nimeni mai multu de catu Cuza care era ortodocu, n'a calcatu in picioru dogmele religiunii nostre, atacandu cano-nelle bisericeii chiaru, si facendu din mitropoli-ti si episcopi, unu felu de functionari ca ispravnicii si zapcii. Ca pe langa acest'a Cuza si-facuse unu sinodu numitu alu carui papa era elu, sinodu care intr'o di era se schimbe chiaru in fundu religiunea.

D. Ioanu Bratianu termina strigandu: Se traiesca Carolu I. Se traiesca Romania. Apoi spuindu ca in epocele de regenerare, des-binarea pe teramulu natiunale intre partide este peirea, ca represintante alu poporului, dete o imbratisare d-lui Dimitrie Ghica, care declara ca pe acestu teramu a fostu si va fi totu-de una cu d. Bratianu. „Romanulu.“

OO. nostri cetitori vor fi doritu a vede scandalulu intemplat la Jasi des-crisu de pena romana, deci reproducemu d'in „Vocea Nationala“ — diurnalu ce se publica la Jasi, si care prin urmare mai bine pote fi informatu — urmatorea descriere ce porta datulu de 4 aprilu st. v.

Eri Domineca la esirea din Biserica o multime de omeni umpluse Curtea Mitropoliei si loculu denaintea casei Roznovanu. Pe la 10 1/2 esi P. S. S. Mitropolitulu Calinicu Miclescu din biserica. Indata lu incungiuara o multime de omeni, Teodoru Latiescu in capu, si lu provocara, se marga impreuna cu densii la Palatu se gonosca pe Locotentii. „Josu Unirea!“ strigau unii. „Revolutie! Nu ve temeti, tineti-ve numai cate-va cesuri, vinu Rusii in ajutorulu „nostru“ strigau altii. Si asia Mitropolitulu cu cargi'a in mana si cu mant'a pe umere se puse in fruntea loru si glot'a de omeni se indruma spre Palatu, strigandu: „Josu Unirea! Vinu Rusii in ajutoriu.“ — La Palatu era gard'a militara obicinuita. Vedindu acesta multime tumultuara, soldatii ii strigara se se imprasce. Cetatienii cu minte asemenea ii sfatuiru se se duca pe acasa si daca au dorintie pentru binele tieriei, se le spuna cu buna cuviintia, ca atunci tota lumea ii va asculta. Dar unde se mai gandiau acesti omeni la buna cuviintia? Majoritatea loru, straini platiti si imbetati, nici nu intielegea pe cei ce vorbiau, si asi'a tumultulu mergea crescendu. Sergentii, mai alesu Comisariulu despartirei I. D. Mighiu, si-detera tote ostenelele pentru a restabili ordinea: o parte din omeni se si retrase, Mitropolitulu se duse in Casinulu d'in coltiu alu hanului Turcescu; inse plebea platita nu se potoli, ea voia cu ori ce pretiu scandalu: luà erasi pe Mitropolitulu in frunte si naval' d'in nou spre Palatu. Atunci soldatii, parte cu haionet'a parte cu patulu puscei, gonira plebea inapoi. Mitropolitulu, tremurandu de frica, fugi si se ascuse intr'o pivniti'a vecina. (Ce se aude despre ranirea P. S. Sale, sunt esagerari; si daca in acea imbulzela de omeni lu va fi atinsu vr'o lovitura, acest'a nu a avutu nici o gravitate. Eu am vedutu pe Eminentia Sa la 6 ore dupa amedi si de si era forte miscatu moralicesce, aflandu-se inaintea Locotentulu Lascaru Catargiu, dar' fisicesce era ca tot-deuna.)

Pe candu multimea ocupa astfelu strad'a mare pana la Palatu, scriitorulu acestoru ron-duri se dusesse la D. Carp, unde se afla Locotentii Domnesci in gazda. Locotentii erau liniciti caei sciaia de eu sera ca banii rusesci aveau se face scandaluri. Atunci intru majorulu Grammont si le descrie temutululu de la Palatu. Indata D. D. Lascar Catargiu si Generalu Golesecu invita la cea mai mare moderatiune si ordona a se lasa liberu poporulu intru catu si espribe cu cuviintia dorintiele sale. Apoi amendo cu secretariulu in urma pornira indata spre Palatu unde ii chema detori'a. Acolo se mai afla si Ministrulu Dimitrie Sturdza si Prefectulu, in urma veni si parchetulu Procuroriloru, pentru a hotari cu moderatiune si in legalitate mesurile necesare.

Me coboritu si eu pe josu spre Palatu. Era la 11 1/4 Tote pravaliele se inchideau, omeni speriatu pretutindinea, toti cetatienii romani se retrageau fuga de la Palatu spre casele lor. D'in ce me apropiamu mai multu spre Palatu, nu mai gasiamu decat figuri straine si amenintetore, postate cu ciomegele pe strada, pintre densii multi Polonesi, multi Lipoveni si cu parere de reu o spunemu, multi Jidovi: Josu Unirea! strigau multi cu unu accentu strainu.

Atunci unu pelotonu de militari in buna ordine se puse in marsiu de la palatu in susu spre Mitropolia, plebea se retrase inaintea lor, eu insu-mi treciu liberu pintre densii pana la Palatu. Inca nu se intamplase nimica mai gravu. Soldatii se reintorsera la Palatu, Locotentii ordonase se nu se dea focu cu nici unu pretiu in contra plebei, decat dupa o comanda espresa.

La 11 si jumetate cavaleri'a trecu in gona strad'a cea mare si se asedia si ea la Palatu. Inaintea ei nimine nu s'a impotrivotu, dar' dupa dens'a indata s'a atrapatu plebea d'in nou, loculu dinaintea Roznovanului se umplu de tumultuanti cari dedoata scosera ca d'in pamentu pari, ciomege ferate, cateva pusi si pistole, stricaru pavagiulu si se armara cu bolovanii stradei. Dinaintea casei lui Roznovanu se striga: doi galbeni de omu pentru ori

cine ne ajuta! Vedre de vinu se impartiau pintre omeni, D. Teodoru Latiescu era intieptulu cu gur'a cea mai mare, si deodata, candu unu pelotonu de vr'o 25 soldati pedestri se inainta spre ei ca se-i imprasce, incepu a da cu bolovani, de josu si de prin ferestre, pistole fura descarcate asupra militiei, doi soldati cadiura josu loviti de morte; plebea infuriata prin bani si beutura alunga pe cei 23 renasi pana la port'a Treisfetiteloru. Acum nu mai era chipu de intardiere. Onorea Natiunei si a militiei, siguranti'a cetatieniloru era pusa in jocu; se dede soldatiloru ordinulu de a se aparati cu foculu pusciloru. Prima descarcatura se facu in aeru, plebea totu nu se linise, atunci cateva pusi fura slobozite in mizloculu ei si vr'o cinci individi picara indata josu. Lupt'a era angagiata. Unu omu pusu de preoti rusofili tragoa totu meru clopotulu celu mare a Mitropoliei ca de focu. De doue ori cavaleri'a matura strad'a cea mare pana la coltiu case-loru lui Neuschotz, aretandu pe ori cine se improtivia si ducendu-lu la garda, de doue ori plebea se readuna d'in casele lui Roznovanu si d'in Mitropolia. A treia ora in fine in urm'a cavaleriei se asedia si infanteri'a pe strada, unu pelotonu strabatut in casa Roznovanu, in capulu loru Vasiliu Pilatu, eroulu de la 11 Fevruariu, si areta acolo pe D. Nicolae Roznovanu, Ceauru Aslanu, pe Teodor Latiescu, si pe avocatulu Panaite Christea. Teodoru Latiescu era legatu la capu, camei'a i era petata de sange, daru suntemu detori a constat ca si-pastrase totu curagiulu. Dar Roznovanu si Aslanu erau desfigurati, ingalbiniti, ca nisce omeni lasi de despretiuitu si strangeau bratiulu femeiloru pe care le adusesera cu dinstii, sciindu ca sub acestu scutu femeescu voru afla o garantia in contra indignatiunei publice. I mustru in fine consciinta si pe acesti coconasi depravati; incepu si ei se veda, ca d'in or ce punctu de vedere este o infania de a plati si de a imbeta omeni, cari se-si perda vietii'a fara se scie pentru ce, pe candu D-lor, in a caroru interesu se petreceau tote aceste, nu s'au pusu cu peptulu pentru caus'a lor, ei s'au asediatu pe canapea privindu macelari'a plebei si a militiei.

Acei cinci cu cele patru cocone de lunga densii fura condusi cu cea mai mare politetia la Palatu, barbati se aretara la cancelari'a comandanturei, era damele dupa grabnica interventiu a Prefectulu Golesecu, fura indata retramise acasa, Madame Roznovanu in trasura cu D. Primaru, celelate trei dame in alta trasura escortate de unu oficieru calare.

Indata se coborira Procurorii la cei arestati si le luara depositiunile ca unor'a ce au comisu atentatulu prevediutu la art. 81 a codicelui criminalu si pedepsitu cu munc'a silnica pe vietia.

La doue ore ordinea era restabilita, tota revolta (cravalul) tinuse doue ore si jumetate. Se mai faceau numai arestari de persoane suspecte.

Perderile au fostu urmatorele: 2 militari morti si 15 militare raniti, din plebe 15 morti, numerulu ranitiloru nulu poturamu constata. — Eu insu-mi am vedutu patru d'in morti, unulu vis-a-vis de biserica Catolica si trei sub arcade; acesti patru ni-au parutu a fi straini, esteriorulu loru era de vagabundi destramati.

Militi'a a campatu restulu dilei si tota noptea inaintea Palatulu si a Mitropoliei. Cea mai completa linisce a domnitu si domnescu.

Dar ce facea Mitropolitulu in acestu timpu? Mitropolitulu era ascunsu in pivniti'a unui rachieru. Pe la 6 ore unu diaconu se presentu la autorulu acestui articulu si-lu roga se via in ajutorulu Mitropolitulu Calinicu, caruia Prefectulu Politiei i-a incuviintiatu intrarea in Mitropolie „pentru a si-cauta ran'a“. In adeveru acestu ordinu alu Prefectulu existe si ast-feliu me duseiu cu diaconulu la rachietia si dupa cate-va indoeli, vediuu scosu la lumina pe P. S. Sa—din pivniti'a, imbracatu in o blana de rondu cu postavu verde. Candu sene suimu in trasura, o ordonantia ne veni din partea Locotentiei, pofindu pe Mitropolitulu la Palatu, si astfelu, in contra intentiunei cu care amu intratu in acesta afacere, acompaniatu de oficerulu Gherghel, furamu condusi la Palatu si Mitropolitulu se introduce in sal'a Locotentiei, unde, catu pentru eautarea fisica a P. S. Sale. D. Lascar Catargiu ei incuviintia or ce inlesnire, precum de la sine se intielege. Noi esiramu din sala, lasandu pe Mitropolitulu a depune descoperirile P. S. Seal

in trist'a cauza in care pare a fi luat o parte asiá de nechibzuita.

Cu acést'a am terminatu espunerea factica a celoru intemperate. Totu ce se dice si se vuesece in contra, sunt inventiuni.

Unu telegramu d'in Bucuresci cu datulu 25 aprile ni spune: Bratianu si Dr. Davila pléca astadi catra Berolinu pentru a imbiá principelui de Hohenzollern corón'a de domnitoriu alu României, ca rezultat alu votului universale.

Altu telegramu d'in Berolinu totu cu acel'a-si datu in sciintia: Deputatiunea romana a sositu aici d'in Düsseldorf, unde a facutu visita familiei principelui Hohenzollern, si — precum se vorbesce — astadi o va primí contele Bismark.

FRANCIA. O corespundintia a diuariului „Times“ dede ansa diuariului inspiratu franceze „Constitutionalulu“ a si esprime parerea: In fati'a conflictului intre poterile nemtiesci, guvernulu Franciei n'a potutu face ceva mai bine, de catu ca cu neutralitate deplina sê-si retiena libertatea intréga a actiunei si tóte medilócele influintiei sale pentru acele momentu, in care aru potea fi folositorie. Faptele justifica procedur'a Imperatului. Austri'a si Russi'a, lasate de voi'a lor, s'au contiesu despre desarmare. E fórte de indoitu cá óre unu amestecu strainu fire-ar avutu acelu rezultat cu atat'a rapediune si asié de lesne.

„La France“ in sciintia cumca conferinti'a in cestiunea principatoru romane, se va intruní catu mai curundu.

ITALIA. Catatiani universitatei de Pisa fecera unu picu de turburare, pentru nisce cause de instructiune. Faim'a dede acestei turburari colóre politice, nisuindu a o aduce in legatura cu atari tendintie ce s'aru manifestá la Neapole. Dupa ce se inchise universitatea, studintii asternura petitiune guvernului, care deschise de locu localitatile Museloru, de unde e invederatu cá nu póte fi vórba de miscamentu politicu.

Alianti'a intre Prussi'a si Itali'a, inca n'a trecut cu totul de la ordinea dilei, se afirma cá Itali'a nu voiesce a primí a supra-si oblegaminte nesecure, cari i potu incurcá situatiunea, ci se restringe numai la aceea, cá daca va erumpe resbelu intre Austri'a si Prussi'a, atunci Itali'a nu va lasá sê tréca oca-siunea nefolosita, fara a incercá ocuparea Venetiei.

In Neapole, pe list'a celoru supusi estimpu la recrutatiunea militara, e si numele lui Ludovicu Borbone, fiulu lui Ludovicu Borbone (principele de Aquila, unchiu esregelui Franciscu) si Maria Iannuaria de Braganza; ce nu face egalitate? E minunata situatiunea in care devine acestu, omu june. Daca se rescumpera, recunósce prin acést'a nou'a ordine a lucrurilor in Itali'a, éra daca denéga siervitiulu, lu voru dechiará de renitente, si va fi persecutatu.

Diuariulu de Florenti'a „Nazione“ demustra cá Austri'a de presentu n'are neci unu interesu sê atacé Italia. Trupele venetiane a le armiei austriace, nu sunt menite a se luptá pre teritoriulu italianu.

PRUSIA. Detoriele ce le-au facutu principele de Augustenburg in speranti'a unui rezultat bunu pentru aspiratiunile sale la principatele Schleswig-Holstein, trecu pana acum'a preste trei milióné de taleri. Diuariulu bursei de Berolinu pretinde a sci cá principele mai contrage unu imprumutu nou, dar' totodata —

diuariulu prusescu — se mangae credendu cá pr. d. Augustenburg n'au primitu banii pentru cá i-ar fi drepte pretensiunile, ci pentru cá garantéza principele de Coburg.

„Kr. Z.“ vede delaturatu veri-ce periclu de resbelu, éra „N. Al. V.“ si „Zeid. Corr.“ afla cá situatiunea nu s'a schimbatu de felu. Cea d'antaia contine unu articlu scrisu cu patima contra Austriei, cést'a d'in urma afirma cá Prussi'a in conferinti'a de Parisu in cestiunea principatoru romane a votatu cu Franci'a pentru unu principe strainu.

RUSIA. Diuariulu „L'Europe“, ce se publica in Francofurtu descriese in dilele trecute decursulu conferintieloru de la Parisu in cestiunea principatoru romane observandu cá Russi'a si Austri'a nu voiescu principe strainu, ma Russi'a se opune intr' unu modu energiosu si contra uniunei. Acést'a descriere dede ansa unui articlu publicatu in „Journal de St. Petersburg“ la 25 l. c. si in care se dice cá Russi'a neci odata n'a fostu neci pentru neci in contra unirei, ea pretinde o deslegare, carea sê impace adeverat'a dorintia a principatoru cu tratatele sustatatorie. Dorintiele se potu constata numai prin votu legale, liberu si regulatu.

Va sê dica, Russi'a dupa patire mica la Jasi, si-a venitu in ori, a nu poftí mai multu ceea ce nu póte. Nu scimu ce va sê dica votu liberu, legale s. a. au n'a votatu poporatiunea principatoru?

Trupe rusesce se asiédia la graniti'a Austriei de catra Russi'a. Lumea si-splica acestu evinémentu in multe tipuri ne miràmú cá neci unei poteri europené nu viine in minte a cere desluciri.

SPANIA. „Independinti'a belg.“ primisce d'in Madridu cu datulu 18 l. c. urmatórea in sciintia: De cate-vá dile s'a latitu faim'a cá suntemu in presér'a unei nóue rescolari. Ultra-moderatii invinuescu guvernulu cá nu se ingrigesce deplinu pentru prevenirea turburarilor, si cá numai parti'a lor e capace a guverná. Ministeriulu d'in parte-si sta mortisiu a nu intreprinde neci-o despusetiune inafara de terenulu legiloru.

Varietati.

„Progresulu“, scriere poporala pentru Romanii ierani, redigata de V. Romanu. Primiramu fasc. I anulu I. esita d'in tipografi'a lui S. Filtseh d'in Sibiu. Cuprinsulu e: 1) Lips'a de scrieri populare; 2) ortograficu; 3) Sê fimu cu mai multa grige pentru inavutirea poporului; 4) Cum a fostu nu mai merge; 5) Catechismu agronomicu; 6) Societati de imprumutu; 7) De unde ni venira plantele cele mai folositoare; 8) Udarea rationala a pomiloru; 9) Tabela aretatóre a dileloru candu féta vitele cornute; 10) Observari la nisce observatiuni; 11) Oratiune tienuta la nuntiele tieranesci in Romani'a (poesie poporala); 12) Sierpii jucatori (cu ilustratiune); 13) Locuitorii de Americ'a (cu ilustratiune); 14) Iertf'a de ómeni in Meesico (cu ilustratiune); 15) Ursulu furnicariu (cu ilustratiune); 16) Trei invetiature bune; 17) Revederea (poesie); 18) Insemnari statistice; 19) Notitie folositorie; 20) Invetiaturi si adeveruri; 21) Varietati; 22) Poesii populare; 23) Umoresticu.

Acést'a scriere periodica esie de patru ori pre anu, la fie-care tei lune cate o brotiure de siése colé, costa pentru Austri'a cu posta cu totu duoi florini pre anu intregu.

Numele Visarionu Romanu e cunoscutu mai multu publiculu romanu, de catu ré avemu lipsa a vorbí despre desteritatea penei sale. Acestu opu e menitu pentru tierani, a scrisu peotru tierani, privindu mai multu interesele lui materiali, cari amenintia cu ruina, precum o spuseramu si noi in nr. 3 a diuariulu nostru, si o vom maispune inca. Autorulu

acestei nóue scrieri, avú idea buna candu fece programulu intreprinderi sale, pentru a srbate astfelu la Arunchiulu natiunei. D'in parte-ne recomandamu ferbinte acést'a scriere si parerile ei. Stilulu ei va fi populare, desi de ocamdata nu potemu dice cá e tocm'a asiá, d. e. pre pagin'a 4. afámú puntulu: „Si ast'a fara o periclitare mare si nereparabila, nu mai póte durá indelungu.“ Dar veri-ce inceptu e greu. Autorulu i va costá ustanéla pana sê devina in proprietatea deplina a stilului poporalu; elu inse va deveni curundu, cáci „Amieulu scolici“ ni-a datu dovéda ee diligintia si desteritate, S. faturile autorulu, ce se atinge de starea materiale, sunt besate pre esperiintiele culese de la alte popóre. Fericitámu pre tieranii nostri, li dorimu ca gnaiulu invetiatoriulu lorú sê nu fie indaru.

== Astadi in 23 apr. s. n. in Viena nise in in decursu de mai multe óre.

— Comand'a trupeloru austriace in Itali'a, se afirma d'in mai multe parti cá o va primí Inaltf'a sa imp. arciducele Albrecht.

— Demintire. „Gen. C.“ demintiesce faim'a cumca Ungariei i s'ar dá secretari de statu, de cari amintiramú si noi in nr. tr.

— Lips'a de bani domnesce in tóte partile. De curundu intr'unu satu d'in Boemi'a se vendú o casa la a treia licitatiune cu 5 fl. v. a. — érá pretiuita la 360 fl.

— S. Nicolae si Martinu Luther. Diuariulu „Morg. P.“ afirma esistinti'a urmatórei legende intre Rusi, latita probabilminte de immigratiunile nemtiesci: Nicolae facatoriulu de minuni, se intalni in un'a de dile cu Martinu Luther. Se incepe disputa intre ei, in care S. Nicolae concede lui Martinu Luther cá a fostu omu cuviosu, dar' totusi — dise S. Nicolae — la postire n'ai avé curagiu a te prinde cu mine. Luther se imbiá se postésca cu santulu pe remasite. Caletorira trei dile, in convorbiri religiose fara a mancá catu de putienu.

A treia di S. Nicolae sentí fóme pré mare, si rogá pre Martinu, — care tieneá pasi in mergere cu santulu, — sê se puna ambii unu picu la odihna. Abiè se asiediara, S. Nicolae sentiesce miroso de carnatiu, cauta in giuru, vede bát'a lui Luther prefacuta in carnatiu; se mania cugetandu cá l'a insielatu némtiulu, d'ar Luther i desluci cá fiindu flamanfu a rogatu pre Ddieu sê prefaca bát'a in carnatiu. S. Nicolae tacú si recunoscú cá si Luther sta sub scutul Domnului. — Legend'a e latita mai alesu in giurulu Nowgorodului.

— Gorulu plugariloru d'in Chiseteu, ce luara parte la concertulu d'in Temisior'a, e fotografatu de fratii Agnelli, in suburbiulu Temisioarei fabrica, la „Regin'a Angliei,“ unde se potu capeté fotografii.

Institutu de cura ortopedicu a medicului H. R. de Weil.

(mai nainte a mediciloru Lorinser si Fürstenberg),
Unter-Döbling (langa Viena) Herren-Gasse Nr. 26.

Prin presiedintele institutului se ingrigesce mai vertosu de vindecarea incurmariloru si a desfigurariloru a corpului, a desformarii si a aprinderii de óse si de giunturi, a scurtarii si a sgárcirii de stindóne (néve), a peririi si a paralisarii de musci. Alegerea de medici consiliari este libera ne conditionata. Asia nu lipsesce invetiacioniloru o cura preacautá, esericii gimnastiale, deprinderea in sciintie, limbi si musica.

Convorbiri mai de aprópe, consultatiuni, programe, primirea in institutu se facu la Dr. de Weil, in Unter-Döbling, séu (in dile de septemana) de la 12—1 óre incetate, Michaelerplatz Nr. 4. etagiulu 3^{le}.

Institutu privatu de cura

pentru bolnavi de amendoue sesselele, cari pratimescu de inima (Gemüth) si de nervi, a mediciloru

Leidesdorf si Obersteiner

(mai nainte Görger)

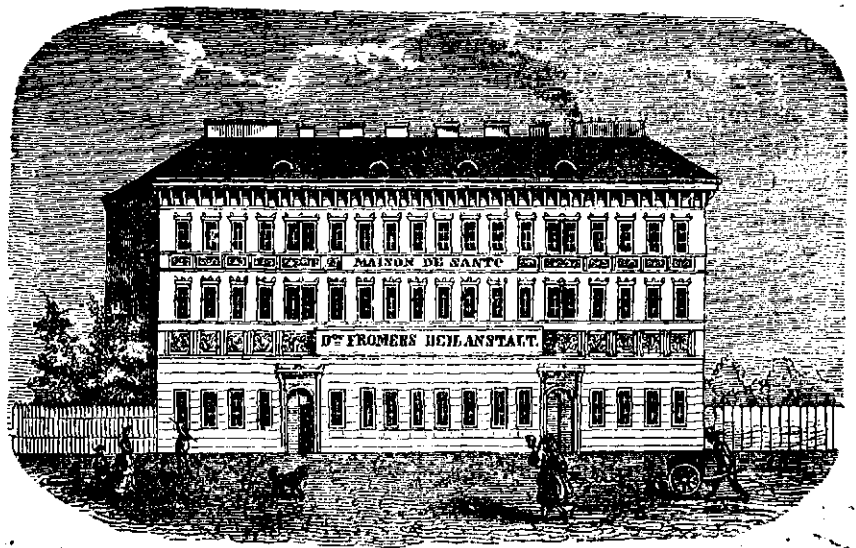
in Oberdöbling, Kirchengasse 163,
langa Viena.

Institutulu acest'a, cunoscutu prin positiunea-i fromósa si prin abilitatea lui, sierbesce bolnaviloru de unu asilu acomodatú si placutu. Informatiuni dá directiunea in tóte limbele.

Institutulu privatu de cura

a l u i

Dr. Frommer

langa Viena: Ober-Döbling 248

numai 10 minute prime departe de cetate. Zace in celu mai frumosu si mai sanatosu tienutu alu Vieni, — e cunoscutu de multi ani, prevediutu cu tóte ajutóriele, in catu fie-cui stau spre despusetiune tóte conditiunile pentru cura radecala, precum si cercetarea celoru mai renumiti medici si profesori de la universitatea de Viena, — se primescu cari dorescu a remané si numai putiene septemane séu dile in cura, cu pretiu fórte moderatu.

Pentru comoditatea bolnaviloru se mai afla in institutululu acest'a si gradina, biliardu si odae de cetiu.

Pretiuulu pentru odae separata, siervitiu, incalditu, lumina, viptu intregu, medicaminte, scalde etc. e de la 3 fl. v. a. in sus la di.

Informatiuni dá cu cea mai mare placere directiunea institutului: Wien, Oberdöbling Nr. 248.

Institutulu de sus si cu lu potu recomandá cu atat'a mai vertosu, cáci multi bolnavi d'in tóte tierele locuite de Romani l'au cercetatu si s'au vindecatu. Subscrisulu e gat'a la tóte oca-siunile a dá informatiuni gratis.

B. G. Poppovits,

Wien, Fleischmarkt Nr. 15.